

Leder:

Gnist og gejst i "Folkeoplysningens Hus"

Som tidligere omtalt i et nummer af Nicolai har FO-Århus købt bygningerne i Vester Alle 8 - også kendt under navnene Christiansgade Skole og Købmandsskolen.

Nu er huset omdøbt til "Folkeoplysningens Hus" og er blevet fyldt med en bred vifte af aktiviteter. Skolen har helt fra dens opførelse for over 100 år siden været fyldt med liv og glade dag, først som pigeskole, som ifølge tidl. lærer Einar Møllers beretning her på bladets bagside må have været et muntert og livsbekræftende sted, selvom der var "kønsdiskrimination" både på lærerværelset og i klasseværelserne.

FO-Århus føler sig forpligtet til at føre denne "ånd" og livsglæde videre i bygningerne ved at fylde den med en lang række aktive og engagerede mennesker med gnist og gejst, der brænder for deres sag og visioner, f.eks. Ældre Sagen, Rets Hjælpen, Vigør, job-projekter, aftenskoleundervisning, daghøjskole, debataktiviteter, dans og bevægelse, fester og konferencer m.m.m. Og til forskel fra pigeskolens og lærerindeværelsets dage er der nu ingen køns- eller aldersdiskrimination - tværtimod, vi stræber efter så stor integration som muligt.

Den 19. aug. kl. 14-17.00 åbner vi dørene til et Åbent-Hus-arrangement, hvor alle er velkomne til at møde husets brugere og se hvordan de har indrettet sig.

Deltag i konkurrencen og vind madolie fra Grand Fromage i Guldsmedgade.

Hvis du svarer rigtigt på spørgsmålene, deltager du i konkurrencen om en flaske olivenolie fra ostebutikken Grand Fromage, Guldsmedgade 27. Der er tale om olien "Olio Extra Vergine di Oliva" – kendt som "italiens bedste".

Konkurrence

1. Hvad hedder pjecen om borgerinddragelse?
2. Hvornår afholdes der kommunalvalg i 2005?
3. Hvilken form for skole var den tidligere Christiansgade skole oprindeligt?

Svarkuponen sendes til/afleveres til FO-Århus, Guldsmedgade 25, 8100 Århus C. Du kan også sende dit svar på email til nicolai@fo-aarhus.dk . Send din besvarelse inden den 15. maj 2005. Husk at sende navn og adresse med besvarelsen.

Vinder af sidste nummers konkurrence: Tove Riemer, 8000 Århus C.

Svarene på konkurrencen i Nicolai nr. 1, 2005:

- 1) Lungetransplantation
- 2) Søren Ventegodt
- 3) Musikhus Århus, Århus Stiftstidende, FO-Århus

I borgerinddragelsens tjeneste

Af Lone Jørgensen

Den 30. marts blev der afholdt et minimøde om borgerinddragelse i Århus Kommune arrangeret af FO-Århus. Hensigten med minimødet var, gennem oplæg og samtale, at sætte fokus på borgerinddragelsen i kommunen samt på indflydelse, demokrati og det kommende kommunevalg i november.

Reel indflydelse?

En række nysgerrige borgere var mødt op, og mødet blev indledt med et oplæg af sekretariatschef på Århus Rådhus, Birgit Donslund, der fortalte om idéerne bag og præmisserne for borgerinddragelse i Århus Kommune. Disse er samlet i pjecen "Århusmodel for borgerinddragelse" (Århus Kommune 2004).

"Borgerinddragelse handler for kommunen om at fremme den enkeltes engagement i kommunen og lokalområderne. Den skal medvirke til at sikre borgerne mulighed for at få indflydelse på kommunens politikker, planer og projekter, og at borgernes viden udnyttes, når kommunen træffer beslutninger", startede Birgit Donslund. Hun understregede, at kommunen sætter pris på borgerinddragelse, hvor borgere, foreninger og organisationer selv tager initiativet, men tilføjede, "at kommunen alene bestemmer, hvordan borgerinddragelsen skal udformes og i sidste ende også, hvilke sager, der skal til debat". På dette tidspunkt blev der forvirring og spredt debat i lokalet. I nogle konkrete sager – vedr. vejnet, skoler og ghettodannelse - mente nogle af de fremmødte ikke, at borgerne reelt var blevet hørt eller at de nødvendige sager havde været til offentlig debat. Birgit Donslund pointerede, hvor vigtigt det er, at man deltager tidligt i en debat om en pågældende sag, før der endnu er truffet endelige afgørelser. Desuden understregede hun, at modellen sikrer borgernes ret til at komme til orde, og ikke nødvendigvis, at man når til enighed. Det at komme til orde er ikke automatisk det samme som at få ret. "Borgerinddragelsen flytter heller ikke den formelle kompetence, hvilket vil sige, at det er byrådet som det repræsentative demokrati, der i sidste ende tager de endelige beslutninger", sagde Birgit Donslund. Igen var der uro at spore i salen. Nogle satte spørgsmålstegn ved, hvor meget borgerinddragelse reelt kunne nytte, hvis beslutningerne udelukkende blev truffet af kommunen. Hertil svarede Birgit Donslund promte, at "kompetencespørgsmålet ikke betyder, at tilkendegivelse af meninger og debat med og mellem borgerne og kommunen er spildt. Der bliver lyttet til borgerne, og kommunen er indstillet på at udvikle sig i samspil med borgerne".

En lektie til kommunen

En tilstedeværende tilhører, daglig leder på Frontløberne Tora Sefeldt, havde følgende kommentar til forvirringen i salen: "Det repræsentative demokrati kan nogle gange have den effekt, at man føler, at man er meget langt fra indflydelse, også på lokalt niveau. Og man kan nemt komme til at forveksle idéen om borgerinddragelse med direkte demokrati. Og så skaber det jo klart frustration, når ens ideer og holdninger ikke synes at have en direkte påvirkning på politikeres og embedsmænds beslutninger. Men selvfølgelig er det en lang proces at informere og engagere flere borgere til at deltage. Der bør dog fra kommunens side arbejdes på en tydelighed, i forhold til at gøre det klart for borgerne, hvad det er, man har indflydelse på, og hvordan borgernes tanker og ideer kan og vil blive brugt. Men med modellen tror jeg helt klart, at Århus kommune er på rette vej", sagde Tora Sefeldt. Birgit Donslund var enig i, at en finpudsning og en yderligere pædagogisk indsats fra kommunens side er nødvendig og yderligere en deltager, pensionist Ib Pedersen, samtykkede: "For mig at se virker idéen jo helt fantastisk – som noget naturligt, der bestemt hører demokratiet til. Men jeg har dog haft lidt svært ved at få øje på nogen forandringer siden modellen blev indført i kommunen. Tingene synes som de plejer, så jeg tror modellen skal tydeliggøres". Birgit Donslund svarede afsluttende, at "kommunen skal blive bedre til at afgrænse spillerummet for borgerinddragelsen. Men Århus Kommune er dog p.t. den eneste kommune, der har gjort et forsøg med at udfærdige en

decideret model for borgerinddragelse. Vi arbejder fortsat på det, men idéen er fremragende, og det er aldrig spildt at deltage”.

Flere skal på banen

På et spørgsmål om de to ovenstående mødedeltageres egen medvirken i borgerinddragelsen, svarede de følgende: ” Jeg har ikke tidligere deltaget, og jeg vil jo nok kun deltage, hvis det kommer til at berøre min egen dagligdag. Lidt egoistisk er man jo nok”, sagde Ib Pedersen, mens Tora Sefeldt svarede: ”Jeg har været med til at skabe forum for borgerinddragelse, og det er nok primært selve den proces, jeg finder interessant. Så jeg har snarere planer om at fortsætte med det, end at deltage i en specifik debat, men jeg synes da generelt, at man bør deltage”. Ifølge Århus Kommunes egne statistikker deltager kun ca. 2% af borgerne i den offentlige debat om politikker og planer m.v. Ikke mange, tænker man. Det kan der være flere grunde til. En grund kan være den holdning, at man umuligt kan engagere sig i alt. Det er der en vis sandhed i, men dette bør ikke blive en hvilepude. Måske har alt ikke relevans for den enkelte Århus-borger, men noget har. Vi har alle et ansvar overfor vores kommune og dens borgere, så deltag – din mening er ikke ligegyldig, den er tværtimod vigtig – for dig selv og for din kommune.

Den omtalte pjece kan rekvireres på 89402369 eller via e-mail: bd@mag2.aarhus.dk eller læses på www.aarhuskommune.dk .

Optakt til kommunalvalget 2005 – del 1

Af Lone Jørgensen

Der er valg på programmet i år – ikke bare folketingsvalg og EU-valg, men også det kommende kommunalvalg den tredje tirsdag i november. Vi indleder i dette nummer af Nicolai en optakt til kommunalvalget for her at sætte fokus på en række politikeres holdninger, holdninger som kan blive afgørende for din stemme i november.

Ved det kommende kommunalvalg står Århus over for en række store forandringer og udfordringer som følge af regeringens strukturreform og den kommunale magistratsreform. Strukturreformen vil skabe færre, men større kommuner samt regioner, som skal løse en række af de nuværende amters opgaver. Denne reform indebærer også, at der fra næste valgperiode flyttes en række opgaver fra amt til kommune (læs mere om strukturreformen på www.detnyedanmark.dk). Magistratsreformen indebærer, at kommunen bevarer et magistratsstyre med seks afdelinger, men at disses indhold og opgaver ændres i forhold til tidligere. Det handler altså om en justering af kommunens egen organisering (læs mere om magistratsreformen på www.aarhus.dk/kommune samt www.aarhuskommune.dk/struktur). Holdninger til og løsninger på disse nye reformtiltag og i særdeleshed de nye opgaver, der følger med, kan blive vigtige i valgkampen. Men også mere konkrete sager om Århus' fremtid vil fylde den kommende valgkamp og kan måske påvirke din stemme. Spørgsmål om bl.a. de ældre, om integrationen og om en stormoské i Århus har allerede taget plads i den offentlige debat i den snart forgangne valgperiode og vil fortsat gøre det. Men når diskussionen om disse og andre emner går højt og holdningerne er mange, kan det være svært at følge med og tage stilling selv. Nicolai har derfor bedt fire byrødder komme med en kort kommentar til nogle konkrete og ”hotte” sager. Her følger de første af en række spørgsmål til og svar fra Borgmester Louise Gade (V), fra sundheds- og omsorgsrådmand Niels Erik Eskildsen (SF), fra rådmanden for magistratens 5 afd., Peter Thyssen (B) og slutteligt fra byrådsmedlem og borgmestercandidat Nicolai Wammen (S). I næste nummer af Nicolai følger endnu et par spørgsmål samt svar.

1. Hvilken plads vil du give Folkeoplysningen/Oplysningsforbundene i kommunen – særligt i forhold til kommunens indsats vedr. borgeroplysning og debat?

Louise Gade: ”Århus må gerne stå for åbenhed, og derfor har jeg været optaget af, at vi fik etableret den såkaldte Århusmodel for borgerinddragelse, så borgerne altid bliver inddraget mest muligt i politikker,

planer og projekter - for eksempel gennem et styrket samarbejde med råd, foreninger og organisationer. Jeg ser oplysningsforbundene som vigtige samarbejdspartnere i forbindelse med såvel borgerinddragelsen som den almindelige folkeoplysning. Det var f.eks. en succes at inddrage FO i borgerinddragelsesdelen ved tilblivelsen af Århus Kommunes vision og værdigrundlag. Folkeoplysningen får desuden en stadig vigtigere rolle i uddannelsespolitikken og integrationspolitikken. Mange flygtninge/indvandrere har brug for oplysning, uddannelse og indslusning på arbejdsmarkedet, og her kan og skal oplysningsforbundene bruges meget mere, ikke mindst fordi de er meget værdi- og kulturbaserede. FO har jo bla. stor succes med projekt Renholdet”

Niels Erik Eskildsen: ”Jeg er af den opfattelse at folkeoplysning er meget vigtigt. Ikke mindst skal borgeroplysning og debat fremmes på alle mulige måder. Kun derved skaber vi et samfund med engagerede borgere, som også tør tage ansvar. Så der skal ikke skæres på folkeoplysningen. Tværtimod. Derfor fremlægger jeg i byrådet, at der skal afsættes mange flere midler til at skabe oplysning og debat.”

Peter Thyssen: ” FO i Århus er netop eksemplet på en virksomhed, der har været i stand til at finde sin plads i nichen mellem det offentlige og det private. En organisation som FO kan netop ved sin uafhængighed af det offentlige få en vigtig rolle at spille – det har FO allerede vist, at organisationen magter, ved talrige lejligheder”.

Nicolai Wammen: ”Uddannelse og oplysning for alle igennem hele livet er socialdemokratisk hjerteblod. Her spiller Folkeoplysningen og Oplysningsforbundene en helt central rolle. I Århus har disse organisationer desuden en meget vigtig rolle i opkvalificering og kompetenceudvikling i forhold til arbejdsmarkedet. I samarbejde med kommunen har FO-Århus adskillige undervisningstilbud til arbejdsløse, så de kan kvalificere sig til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Hertil kommer de gode og indholdsrige tilbud til flygtninge og indvandrere om uddannelse og integration i det danske samfund. Oplysningsforbundene er en vigtig partner for kommunen i bekæmpelse af arbejdsløsheden og i integrationen af byens flygtninge og indvandrere. Endelig vil jeg fremhæve Folkeoplysningens meget vigtige rolle i det demokratiske samfund, fordi den giver os mulighed for at vælge holdninger og synspunkter, ja, for i bund og grund at komme ind til kernen”.

2. Hvordan mener du, at sagen om netbanen/nærbanen/sporvogne i kommunen skal løses?

Louise Gade: ”I øjeblikket ligger der nogle visioner om på sigt at lade en letbane passere forbi en fremtidig sygehusby i Skejby og en ny by i Lisbjerg. Det er en rigtig og flot vision, vi bør arbejde på at få realiseret praktisk, teknisk og økonomisk”.

Niels Erik Eskildsen: ”Vi skal styrke den kollektive trafik på enhver tænkelig måde, så vi kan få bilerne ud af midtbyen. Hvordan det skal udformes i enkeltheder har jeg lige nu ikke noget præcist bud på”.

Peter Thyssen: Vi skal have Grenåbanen ført over til den Jyske længdebane fra Lystrup langs med den kommende motorvej syd om Lisbjerg over til Geding. Herved kan vi på sigt binde Grenåbanen sammen med en letbane op ad Randersvej og forbi Skejby Sygehus og Lisbjerg. Her samtænkes nærbane og letbaner og derved skabes noget, som tiden er moden. Vi skal løfte blikket og se, hvordan vi kan være med til at løse nogle af de nærbane-problemstillinger, som fylder så utrolig meget i den lokale debat, år efter år. Og samtidig bringe os tættere på målet om sporvogne i Århus. Det vil jeg fremlægge finansieringsforslag om. Det bliver i denne valgperiode.

Nicolai Wammen: ”Mit mål er først og fremmest at arbejde for, at århusianerne sikres en velfungerende kollektiv trafik i Århus, der skal opprioriteres - bl.a. gennem den igangværende modernisering af Grenåbanen. Når Grenå-banen og Odder-banen kobles sammen, får Århus-området en egentlig S-bane, hvilket vil være et stort plus for hele regionen. Dertil kommer behovet for at styrke den kollektive trafik i lyset af udviklingen af byen i øvrigt. Det er vigtigt at sikre, at de trafikale forhold hele tiden følger byens udvikling. Slutteligt vil jeg understrege vigtigheden af, at vi også i årene fremover har en god og velfungerende busdrift i Århus”.

3. Hvad mener du kommunens største udfordring bliver i næste valgperiode, og hvordan foreslår du denne skal imødekommes/løses?

Louise Gade: ”Den største udfordring bliver at fastholde "en by i bevægelse, hvor der fortsat er plads til alle".

Vi skal fortsætte de seneste års meget aktive erhvervs- og uddannelsespolitik og bla. gennem vores stærke satsning på viden og uddannelse sikre arbejdspladser og udvikle nye i takt med udviklingen. Samtidig skal vi sikre en by, hvor vi alle betragtes som århusianere. At ingen pga. af deres herkomst holdes udenfor. Hvis vi sørger for at inddrage vores mange nye danskere i vores arbejdsliv og lokalsamfund ligger der enorme ressourcer gemt for hele Århus”.

Niels Erik Eskildsen: ”Den største udfordring bliver at skabe byrådsflertal, som vil være med til at genskabe en ansvarlig velfærdspolitik. En velfærdspolitik hvor de unge, skolerne og de ældre får det, de har behov for. Vi skal ikke have en borgerlig borgmester, som med de radikale i spidsen har sparet 60 millioner på de ældre, 40 millioner på de yngste og 40 millioner kroner på skolerne. Det vil jeg lave om. Og det er der råd til. Vi skal hæve dækningsafgiften og grundskylden for virksomhederne. Ja vi har faktisk ikke råd til at lade være”.

Peter Thyssen: ”Det bliver at få gennemført strukturreformen og magistratsreformen samtidig med at kommunens økonomi holdes i stramme tøjler”.

Nicolai Wammen: ” Jeg mener, at Århus bl.a. står over for tre store udfordringer: Kommunalreformen, en forbedring af folkeskolen og integrationen af flygtninge og indvandrere. Med regeringens nuværende forslag til kommunalreform vil Århus stå over for en ekstra udgift på op til 500 mio. kr. – om året. Regeringen har indtil nu ikke vist nogen form for finansiering af de nye udgifter. Det kan Århus’ trængte økonomi ikke holde til. Der er derfor brug for en ekstraordinær politisk indsats, så vi gør regeringen opmærksomme på disse problemer. Desuden har folkeskolerne i Århus brug for et tiltrængt løft. Vi skal sikre, at den århusianske folkeskole er en skole i udvikling, og ikke i afvikling. Konkret skal der gøres en indsats i forhold til renovering, efteruddannelse og undervisningsmaterialer. Vi skal udvikle en folkeskole, hvor vi giver vores børn den bedst mulige faglige og menneskelige ballast, og dét hvad enten de hedder Frederik eller Fatima. Og endelig ser jeg integrationen af byens flygtninge og indvandrere som en meget væsentlig udfordring. Jeg vil arbejde for at styrke indsatsen over for integrationen af flygtninge og indvandrere, så alle indbyggere i Århus Kommune indgår i hverdagen med samme rettigheder og pligter over for fællesskabet”.

Blev du mere afklaret? Forhåbentlig har svarene sat tanker i gang om valget. Måske har de gjort dig nysgerrig i forhold til at vide mere og måske også inspireret dig til at sætte dig nærmere ind i specifikke sager, der måtte have din interesse. Måske kan nærværende artikel også få dig til at overveje din egen valgdeltagelse. Man kan jo prøve at spørge sig selv: Hvor sætter jeg mit kryds og på baggrund af hvad? Stemmer jeg ud fra et fast grundsyn eller kan politikeres eller partiers holdninger til lokale sager i min egen kommune påvirke min stemme ved det kommende valg? Hvilke sager er vigtige for mig? Hvordan ser jeg min egen, min kommunes og mine medborgeres fremtid? Det er tid til overvejelse.

Find mere information på kommunens hjemmeside, kommuneinformation, hos partierne eller på bibliotekerne.

Grønne guider gør en forskel - og det skal de blive ved med

Af Jørgen Brandt Andersen, medlem af styregruppen Grøn Guide Århus Syd

I Århus har vi i dag 3 grønne guider eller lokale miljøvejledere, som de også kaldes. Hele ideen med grønne guider er, at de skal stimulere en folkelig indsats på miljøområde. De skal oplyse, om de mange muligheder vi har for at løse vores miljøproblemer, og de skal gøre det på en måde, som resulterer i lokale handlinger hos private borgere, grundejerforeninger, i skoler, daginstitutioner, lokalcentre osv.

Ideen virker, for gennem guidernes handlingsorienterede oplysningsarbejde bliver der gjort en forskel. Det er bl.a. guidernes fortjeneste, at vi i dag:

- kan aflevere ting til genbrug i en særlig genbrugscontainer på kommunens genbrugspladser

- kan finde nye vandreture via lokale stikort udarbejdet af lokale kræfter
- kan opleve en hængende have i midtbyen
- har en miljømærke-ordning for butikker og mindre virksomheder
- kan opleve en særlig indsats for affaldssortering og ressourcebesparelser på lokalcentrene
- kan komme til tilbagevendende most-arrangementer, hold byen ren dage mv.
- opsætter fugletårne som led i kommunens indsats for sprøjtestop

Disse og mange andre tiltag viser, at der er rige muligheder for at engagere borgerne i en indsats for et bedre miljø. Mange borgere vil ganske enkelt gerne yde et stykke frivilligt arbejde for vores fælles naturværdier, men uden de grønne guiders medvirken ville mange af de gode ideer og intentioner have mere end svært ved at blive ført ud i livet.

De grønne guider er samtidig med til at praktisere borgerinddragelse i Århus Kommune. Inddragelse af borgere i de kommunale miljøopgaver er dels en kommunal pligt opgave, men er også en vigtig og positiv brik i styrkelsen af demokratiet. Engagement og et ønske om at blande sig er nødvendig smørelse for vores demokrati. For mig personligt har det frivillige arbejde med de grønne guider igennem snart 6 år bekræftet, at vi almindelige danskere har et stort hjerte for miljø og natur. Når to eller flere mennesker mødes er der stor enighed om, at vi skal passe på og værne om miljøet. Nogle få "glemmer" det, men de fleste er med på at gøre en indsats, og her er det, at de grønne guider kan gøre en forskel ved at give de gode intentioner og ideer det sidste skub, så de gode vilje bliver omsat til handling.

Ordringen med grønne guider eller lokale miljøvejledere har nu eksisteret i lidt over 8 år. Århus var med fra starten først som et primært statsfinansieret projekt, men siden 2002 med kommunen som økonomisk livline. Århus Kommune betaler nu 80 % af udgifterne, og de grønne guider skaffer selv resten. Det er mit håb, at Århus Kommune også fremover vil støtte guideordningen. Faktisk ville det være dumt andet, dels får vi miljø og borgerinddragelse for pengene og dels viser en kølig økonomisk vurdering, at guide-ordningen er meget billig for kommunen, for dels har guiderne formået at trække betydelige projektmidler til byen, dels har guidernes arbejde bidraget til flotte ressourcebesparelser i flere kommunale institutioner. Bl.a. sparer man på lokalcentrene i Vejlbj og Tilst henholdsvis 100.000 og 25.000 kr. årligt som følge af guidernes arbejde.

Kontakt de Grønne Guider i Århus:

Grøn Guide Århus Midt, Sussie Pagh, Frit Oplysningsforbund, Guldsmedgade 25, boks 159, 8100 Århus C.
Direkte telefon: 86 12 64 22 + lokal 11, email: sussie.pagh@fo-aarhus.dk

Grøn Guide Århus Syd, Birte Buhl, Kirkebakken 41, 8330 Beder, tlf. 86 93 86 71, email:
birtebgg@post8.tele.dk

Grøn Guide Århus Nord, Erik Stryhn Rasmussen, Vejlbjgade 9, 8240 Risskov, Tlf. 40 18 64 42, email:
guide@post10.tele.dk

Husk!

- FO-Århus afholder sommerkurser i blandt andet spansk, maleri, kunst og personlig udvikling, pilates for let øvede/øvede samt en temadag om fødsel for par – se yderligere og tilmeld dig direkte via vores hjemmeside www.fo-aarhus.dk

- FO's efterårsprogram er tilgængeligt på internettet på adressen www.fo-aarhus.dk pr. 1. juli 2005. Så log på nettet og se alle efterårets spændende kursustilbud. Hold desuden øje med FO's nye foredragscafé, som åbner i efteråret med en lang række spændende eftermiddagsforedrag, kaffe og hygge.

- Husk også "Verdensbillede", der i år afholdes fredag den 3. juni 2005. Temaet er H. C. Andersen i anledning af dennes 200-års-dag. Hold øje med programmet hos FO-Århus.

- Den 19. august 2005 kl. 14.00 afholdes der reception for Folkeoplysningens Hus på Vester Allé 8 for alle dets beboere og alle andre. Så mød op!

Den 19. marts mødtes repræsentanter fra FO-Århus og Ældre Sagen i Folkeoplysningens Hus i Vester Allé 8 for at skrive under på en lejeaftale for niveau 1 på Vester Allé. Her underskriver FO-Århus' skoleleder Torben Dreier og Ældre Sagens direktør Bjarne Hastrup aftalen. FO-Århus byder hjertelig velkommen i Folkeoplysningens Hus til Ældre Sagen samt til Retshjælpen i Århus, som underskrev lejeaftale for den tidligere overlærerbolig på Vester Allé 8 den 1. december 2004.

Æbleopskrift: "Valg-Æbleflæsk":

300-400 g røget flæsk eller bacon

½ kg madæbler

Skær flæsket i skiver og steg det sprødt – evt. i ovnen i 10-15 min. Gem fedtet. Skræl æblerne og lav en æblegrød med sukker efter smag, røget fedt og lidt vand. Æbleflæsk serveres varmt med rugbrød, som er ristet i noget af det røgede fedt. Anret flæsket ovenpå æblegrøden og servér. Kan også anvendes koldt som påplæg.

Føljeton:

Gode gamle historier fra Vester Allé 8

Af Lone Jørgensen

Nicolai har besøgt den 78-årige Einar Møller, der er tidligere lærer på Christiansgade Skole på Vester Alle 8, det nuværende Folkeoplysningens Hus. Med dampende kaffe i koppen og nybagt kringle i hånden skruer Einar Møller tiden omkring 50 år tilbage til dengang han begyndte som lærer på Christiansgade pigeskole i 1952. Einar Møllers fortælling starter her og fortsætter på bagsiden af næste nummer af Nicolai.

"Jeg har i al min tid som lærer på Christiansgade Skole taget afsted om morgenen med stor glæde.

Christiansgade skole var et dejligt sted at være, og der var altid en god stemning på skolen, både mellem skolens ca. 20 lærere, men også mellem lærere og elever. Det var en periode præget af stor disciplin og respekt, hvor man rejste sig for lærerne og kun brugte tiltaleformen dis. De yngre lærere havde tillige megen respekt for de ældre lærerinder, der altid lidt indforstået refererede til "de gode gamle dage" på skolen, og som havde deres eget lærerindeværelse, kun for kvinder. Skolens på det tidspunkt tre mandlige lærere måtte derfor "forpasse" sig til deres eget lille lærerværelse for hankøn", fortæller Einar Møller. Senere fik alle lærerne fælles lærerværelse, og Einar Møller mindes en ældre lærerindes ord ved en af de første fælles frokoster på lærerværelset: "De, Hr. Møller, har da vist ikke råd til sådan en madpakke", lød overlærerindens kommentar til Einar Møllers madpakke. "Hun vidste ikke, at jeg tilfældigvis denne dag havde rester med fra et fornemt gilde dagen før, og hun mente ikke, at den daværende lærerløn kunne række til, at jeg havde den slags madpakker med", griner Einar Møller og fortæller, at en årlig lærerløn midt i 1950'erne var ca. 13.000 kr., og at en almindelige arbejdsuge dengang talte 48 timer. "Men da jeg blev gift, fik jeg da en lønforhøjelse på hele 50,- Kr. – nu da jeg skulle til at være forsørger!", fortæller Einar Møller med en smil. Efter 1950 var der ikke længere så stor brug for lærere i midtbyen, og Einar Møller fik derfor aldrig nogen jævnaldrende eller yngre kolleger på Christiansgade skole. Men han mindes sine ældre kolleger som gode kolleger. Han husker endda nogle af deres øgenavne, som blev givet dem af eleverne. En af hans kolleger var en kraftig lærerinde, der altid og ufravigeligt bar grøn kjole. Eleverne døbte hende derfor "Grønsværden" og det var derfor næsten umuligt og uden tvivl ubarmhjertigt, når Einar Møller i tiden derefter på ture til Kalø fik til opgave at undervise eleverne om rytterne, der red på Grønsværden ved Kalø...

Fortsættes i næste nummer...